

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOJ REVIZIJI

FEDERALNOG MINISTARSTVA ZDRAVSTVA

za 2018. godinu

Broj: 01-02-06-14-1-1849-6/18

Sarajevo, maj 2019. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA	1
1.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	1
2.	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI	2
II	KRITERIJI ZA REVIZIJU	4
III	IZVJEŠTAJ O REVIZIJI	5
1.	UVOD	5
2.	PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE	5
3.	PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA	5
4.	SISTEM INTERNIH KONTROLA	7
5.	IZRADA I DONOŠENJE LISTE LIJEKOVA OBAVEZNOG ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA FBIH	8
6.	PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE	10
7.	FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	11
7.1	GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA	11
7.1.1	Rashodi, izdaci i finansiranje	11
7.1.1.1	Plate i naknade troškova zaposlenih	11
7.1.1.2	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	11
7.1.1.3	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	14
7.2	BILANS STANJA	18
7.2.1	Stalna sredstva	18
7.2.2	Kratkoročne obaveze i razgraničenja	18
8.	JAVNE NABAVKE	19
9.	OSTALI NALAZI	19
9.1	Projekti finansirani kreditnim i grant – sredstvima	19
9.2	Raspodjela dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću	20
10.	KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA	21
IV	PRILOG GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	23
	Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2018. godinu	24
	Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine	27

I IZVJEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Izvještaj nezavisnog revizora se daje na osnovu provedene finansijske revizije koja obuhvata reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

1. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

Mišljenje

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva zdravstva (u daljem tekstu: Ministarstvo)** koji obuhvataju: bilans stanja na 31.12.2018. godine, račun prihoda i rashoda, izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, posebne podatke o plaćama i broju zaposlenih, godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za godinu koja završava na taj dan i analizu izvršenja budžeta – tekstualni dio, uključujući i rezime značajnih računovodstvenih politika.

Prema našem mišljenju, finansijski izvještaji Ministarstva prikazuju istinito i fer, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine, obaveza i izvora sredstava na 31.12.2018. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na navedeni datum, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnova za mišljenje

Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i primjenjivim Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija (ISSAI). Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI 30 – Etičkim kodeksom kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Ministarstva je odgovorno za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja u Federaciji Bosne i Hercegovine. Ova odgovornost podrazumijeva i kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uslijed prevare ili greške, odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena, koje su razumne u datim okolnostima.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naši ciljevi su steći razumno uvjerenje o tome da li su finansijski izvještaji kao cjelina bez značajnog pogrešnog prikaza uslijed prevare ili greške kao i izdati izvještaj nezavisnog revizora koji uključuje naše mišljenje. Razumno uvjerenje je visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija obavljena u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija uvek otkriti značajno pogrešno prikazivanje kada ono postoji. Pogrešni prikazi mogu nastati uslijed prevare ili greške i smatraju se značajni ako se razumno može očekivati da, pojedinačno ili zbirno, utiću na ekonomске odluke korisnika donijete na osnovu tih finansijskih izvještaja.

Kao sastavni dio revizije u skladu sa Međunarodnim standardima vrhovnih revizionih institucija, stvaramo profesionalne procjene i održavamo profesionalni skepticizam tokom revizije. Mi također:

- prepoznajemo i procjenjujemo rizike značajnog pogrešnog prikazivanja finansijskih izvještaja, zbog prevare ili greške, oblikujemo i obavljamo revizijske postupke kao reakciju na te rizike i pribavljamo revizijske dokaze koji su dovoljni i primjereni da osiguraju osnovu za naše mišljenje. Rizik neotkrivanja značajnog pogrešnog prikazivanja nastalog uslijed prevare je veći od rizika nastalog uslijed greške, jer prevara može uključiti tajne sporazume, krivotvorene, namjerno izostavljanje, pogrešno prikazivanje ili zaobilaženje internih kontrola.
- stičemo razumijevanje internih kontrola relevantnih za reviziju kako bismo oblikovali revizijske postupke koji su primjereni u datim okolnostima, ali ne i za svrhu izražavanja mišljenja o uspješnosti internih kontrola Ministarstva.
- ocjenjujemo primjerenošć korištenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procjena kao i povezanih objava izvršenih od strane rukovodstva.
- ocjenjujemo cjelokupnu prezentaciju, strukturu i sadržaj finansijskih izvještaja, uključujući i objave, kao i odražavaju li finansijski izvještaji transakcije i događaje na kojima su zasnovani na način kojim se postiže fer prezentacija.

Mi komuniciramo s rukovodstvom, između ostalih pitanja, i u vezi s planiranim djelokrugom i vremenskim rasporedom revizije i važnim revizijskim nalazima, uključujući i onima u vezi sa značajnim nedostacima u internim kontrolama koji su otkriveni tokom naše revizije.

2. IZVJEŠTAJ O REVIZIJI USKLAĐENOSTI

Mišljenje s rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva zdravstva za 2018. godinu**, izvršili smo i reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Prema našem mišljenju, osim za navedeno u odjeljku *Osnova za mišljenje s rezervom*, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije Ministarstva za 2018. godinu u skladu su, u svim materijalnim aspektima, sa zakonima i drugim propisima koji su definisani kao kriteriji za datu reviziju.

Osnova za mišljenje s rezervom

Kao što je navedeno u Izvještaju:

1. Realizacija dijela tekućih transfera nije izvršena u skladu sa Zakonom o izvršavanju Budžeta FBiH za 2018. godinu i podzakonskim aktima, obzirom da se ne može potvrditi način primjene kriterija za raspodjelu sredstava koji su utvrđeni programima utroška sredstava, a koje je donijela Vlada FBiH. Navedeni transferi odnose se na: Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH, Klinički centar Univerziteta u Sarajevu, Sveučilišnu kliničku bolnicu Mostar, Univerzitsko klinički centar Tuzla, Zavod za transfuzijsku medicinu FBiH i Agenciju za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH (tačka 7.1.1.3. Izvještaja);
2. Obaveze po osnovu naknada za rad u komisijama i obaveze prema zdravstvenim ustanovama za obavljanje specijalizantskog staža u iznosu od 103.921 KM nisu evidentirane u tekućoj godini u skladu sa načelom modificiranog nastanka događaja, niti su popisane prilikom redovnog godišnjeg popisa u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH (tačka 7.2.2. Izvještaja);
3. Na isplaćene neto naknade uposlenicima za rad u komisijama u iznosu od 110.655 KM nisu obračunati i plaćeni puni porezi i doprinosi utvrđeni Zakonom o porezu na dohodak i Pravilnikom o primjeni Zakona o porezu na dohodak (tačka 7.1.1.2. Izvještaja).

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine i ISSAI 4000-Standard za reviziju usklađenosti. Naše odgovornosti prema tim standardima su detaljnije opisane u odjeljku *Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti*.

Nezavisni smo od Ministarstva u skladu s ISSAI 30 – Etičkim kodeksom kao i u skladu s etičkim zahtjevima koji su relevantni za našu reviziju i ispunili smo ostale etičke odgovornosti u skladu sa tim zahtjevima.

Vjerujemo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući da osiguraju osnovu za naše mišljenje s rezervom.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Ministarstva je također odgovorno da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije u skladu sa propisima kojima su regulisane i potvrđuje da je tokom fiskalne godine osiguralo namjensko, svrshishodno i zakonito korištenje raspoloživih sredstava za ostvarivanje utvrđenih ciljeva, te ekonomično, efikasno i efektivno funkcionisanje sistema finansijskog upravljanja i kontrole.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa zakonima i drugim propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura, kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li se sredstva koriste za odgovarajuće namjene i da li je poslovanje Ministarstva, prema definisanim kriterijima, usklađeno sa zakonima i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje subjekta revizije. Također, naša odgovornost podrazumijeva i ocjenu finansijskog upravljanja, funkcije interne revizije i sistema internih kontrola.

Sarajevo, 22. maj 2019. godine

ZAMJENIK GENERALNOG REVIZORA
Dragan Kolobarić, dipl.oec.

GENERALNI REVIZOR
Dževad Nekić, dipl.oec.

II KRITERIJI ZA REVIZIJU

Ured za reviziju institucija u Federaciji Bosne i Hercegovine, u okviru finansijske revizije provodi i reviziju finansijskih izvještaja i reviziju usklađenosti. Revizija finansijskih izvještaja i revizija usklađenosti podrazumijeva proces objektivnog prikupljanja i procjenjivanja dokaza, kako bi se utvrdilo da li su predmeti revizije, tj. finansijski izvještaji, kao i aktivnosti, finansijske transakcije i informacije, usklađeni sa odgovarajućim kriterijima koji su sadržani u zakonima i drugim propisima. Kriteriji predstavljaju poredbene parametre koji se koriste kako bi se dala ocjena predmeta revizije.

Kriteriji za reviziju finansijskih izvještaja su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
 - Uredba o računovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o knjigovodstvu budžeta u FBiH;
 - Pravilnik o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH
- Zakon o računovodstvu i reviziji u FBiH.

Kriterij za reviziju usklađenosti su sljedeći:

- Zakon o budžetima u FBiH;
- Zakon o izvršavanju Budžeta FBiH za 2018. godinu;
- Budžet FBiH za 2018. godinu;
- Zakon o trezoru u FBiH;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o državnoj službi u FBiH;
- Zakon o namještenicima u organima državne službe u FBiH;
- Zakon o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave;
- Zakon o platama i naknadama u organima vlasti FBiH;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH;
- Zakon o zdravstvenom osiguranju;
- Zakon o lijekovima;
- Uredba o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću.

III IZVJEŠTAJ O REVIZIJI

1. UVOD

Federalno ministarstvo zdravstva osnovano je u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave¹. Ministarstvo obavlja upravne, stručne i druge poslove koji se odnose na ostvarivanje nadležnosti Federacije BiH u oblasti zdravstva, a naročito poslove koji se odnose na: provođenje politike i strategije zdravstva u cjelini; razvoj i unaprjeđenje sistema zdravstvene zaštite i zdravstvenog osiguranja; praćenje i provođenje federalnih zakona u oblasti zdravstva; izradu programa razvoja zdravstvene djelatnosti, te donošenje planova i programa mjera zdravstvene zaštite; međuentitetska i međukontonalna saradnja u oblasti zdravstva; koordiniranje i provedba projekata u oblasti zdravstva od značaja za Federaciju BiH u saradnji sa međunarodnim, Vladinim i nevladinim organizacijama u skladu sa Ustavom BiH, a s ciljem rekonstruisanja i obnove zdravstvenog sistema; učešće u provedbi informatičkih projekata u oblasti zdravstva, osiguranje dostupnosti djelotvornim, sigurnim, kvalitetnim i ekonomičnim lijekovima i sprečavanje njihove zloupotrebe i druge poslove utvrđene Zakonom.

Unutrašnja organizacija i način rada Ministarstva utvrđeni su Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji na koji je Vlada FBiH dala saglasnost 17.09.2012. godine.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva, uređen je način rada i rukovođenja Ministarstvom, te opis radnih mjesta službenika i namještenika. Istim su sistematizovana radna mjesta za 83 izvršioca, a na dan 31.12.2018. godine u Ministarstvu je bilo 39 zaposlenih. Budžetom za 2018. godinu planiran broj zaposlenih je 44.

Ministarstvom rukovodi Ministar Vjekoslav Mandić, koji je imenovan 31.03.2015. godine.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Titova br. 9.

2. PREDMET, CILJ I OBIM REVIZIJE

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2018. godinu i usklađenost aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija sa relevantnim zakonima i drugim propisima.

Cilj finansijske revizije je da na osnovu provedene revizije izrazi mišljenje da li su finansijski izvještaji pouzdani i da li bilansi u potpunosti odražavaju rezultate izvršenja budžeta. Revizijom će se procijeniti da li rukovodstvo institucije primjenjuje zakone i propise i koristi sredstva za odgovarajuće namjene, te ocijeniti finansijsko upravljanje, sistem internih kontrola i funkciju interne revizije.

Revizija je obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, sa prekidima u periodu od oktobra 2018. godine do marta 2019. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. PRAĆENJE PRIMJENE PREPORUKA IZ PRETHODNIH REVIZIJA I ANALIZA PODUZETIH MJERA

Ured za reviziju institucija u FBiH (u daljem tekstu: Ured) je izvršio finansijsku reviziju Ministarstva za 2017. godinu, sačinio Izvještaj o izvršenoj reviziji i dao pozitivno mišljenje o finansijskim izvještajima i mišljenje s rezervom o usklađenosti poslovanja sa zakonskim i ostalim propisima. U Izvještaju su date preporuke u cilju otklanjanja uočenih propusta i nedostataka. Ministarstvo je postupilo u skladu sa članom 16. tačka 3. Zakona o reviziji institucija u FBiH i obavijestilo o preduzetim radnjama u cilju prevazilaženja nepravilnosti identifikovanih u revizorskom izvještaju. Revizijom je konstatovano da se nisu preuzele odgovarajuće mjere u skladu sa planiranim aktivnostima.

¹ „Sl. novine FBiH“ br. 58/02, 19/03, 38/05, 2/06, 08/06, 61/06 i 48/11

Uvidom u preduzete aktivnosti, te analizom realizacije datih preporuka utvrdili smo sljedeće:

Realizovane preporuke

- 1) Objavljeno je Uputstvo o nadležnostima i postupku pribavljanja dokumentacije kojom se dokazuje ispunjenost kriterija za korištenje sredstava transfera čime su se stvorili uslovi za transparentnost Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava "Tekući transfer drugim nivoima vlasti - zdravstvena zaštita Roma u FBiH";
- 2) Usvojen je novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji u februaru 2019. godine;
- 3) Zahtjevi za refundaciju naknade plate za vrijeme privremene spriječenosti za rad podneseni su kantonalnim zavodima zdravstvenog osiguranja;
- 4) Pravosnažne sudske presude evidentirane su u skladu sa instrukcijom Federalnog ministarstva finansija na obavezama i razgraničenim rashodima;
- 5) Provedeni postupci nabavki izvršeni su samo za predmete koji su bili planirani.

Djelimično realizovane preporuke

- 1) Djelimično je izvršena kontrola namjenskog trošenja sredstava za korisnike sredstava prihoda ostvarenih po osnovu naknada za pripredavanje igara na sreću u skladu sa Uredbom o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za pripredavanje igara na sreću i potpisanim ugovorima sa korisnicima;
- 2) Započete su aktivnosti na uspostavljanju pomoćne evidencije izdatih rješenja o odobrenim specijalizacijama/subspecijalizacijama na lični zahtjev;
- 3) U toku 2018. godine nije bilo zaključivanja ugovora o djelu za poslove koji su redovni poslovi Ministarstva, dok nije izvršeno preispitivanje isplata naknada zaposlenicima za rad u komisijama za poslove iz nadležnosti Ministarstva.

Nerealizovane preporuke

- 1) Obračun i uplatu poreza i doprinosa na naknade za rad u radnim tijelima vršiti u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima;
- 2) U skladu sa zakonskim propisima planirati sredstva za finansiranje Zavoda za transfuzijsku medicinu FBiH sa konkretnim programskim ciljevima u Programu, u cilju ostvarivanja svrhe finansiranja i provesti suštinski nadzor nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava;
- 3) Programom utroška sredstava planirati sredstva za finansiranje Agencije za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu – AKAZ iz Budžeta FBiH sa konkretnim programskim ciljevima u cilju ostvarivanja svrhe finansiranja i provođenja suštinskog nadzora nad namjenskim utroškom doznačenih sredstava;
- 4) Poduzeti aktivnosti na uspostavljanju odgovarajućeg sistema finansijskog upravljanja i kontrole i donošenja internih propisa u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima, u cilju jačanja internih kontrola i otklanjanja utvrđenih nepravilnosti;
- 5) Planiranje transfera vršiti u skladu sa adekvatnom analizom zahtjeva i realnih potreba institucija i Zavoda kojima se isti dodjeljuju uz razmatranje izvještaja o namjenskom trošenju prethodnih godina;
- 6) Rashode i izdatke evidentirati u obračunskom periodu u kojem je obaveza i nastala u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Pravilnikom o knjigovodstvu budžeta u FBiH.

Preporuke za koje nije izvršena ocjena postupanja

- 1) Obzirom da u toku 2018. godine nije izvršeno usklajivanje zakonskih odredbi u dijelu finansiranja Federalnog fonda solidarnosti u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Zakonom o zdravstvenom osiguranju, nije vršena ocjena postupanja po preporuci.

4. SISTEM INTERNIH KONTROLA

Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljeva rada, menadžment je odgovoran za uspostavljanje funkcionalnog sistema interne kontrole u cilju ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje, koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji utvrđena je organizacija radnih mjesta sa poslovima i zadacima za 83 izvršioca. Opisom poslova nisu jasno i precizno definisani poslovi i radni zadaci svakog radnog mesta, kao i način rada i rukovođenja za pojedina radna mjesta. Navedenim Pravilnikom predviđeno je deset organizacionih jedinica. Više sistematizovanih mjesta je upražnjeno i neravnomjerno popunjeno u Sektorima, što ukazuje da nije uspostavljeno kontrolno okruženje u skladu sa COSO modelom koji između ostalog definiše organizaciju struktura, dodjelu ovlaštenja i odgovornosti, politike i prakse upravljanja ljudskim resursima, kompetentnost uposlenih i komunikacije i provedbu integriteta i etičkih vrijednosti. Navedeno potvrđujemo i činjenicom da je Šef Odsjeka za finansijsko planiranje i finansijsko računovodstvene poslove sačinjavao periodične obračune, a obzirom da navedeni zaposlenik ne posjeduje licencu Certificiranog računovođe, za izradu godišnjeg obračuna angažovan je spoljni saradnik sa kojim je zaključen ugovor o djelu. U toku 2018. godine Ministarstvo je donijelo novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji na koji je Vlada FBiH dala saglasnost 22.02.2019. godine.

Pravilnikom o internim kontrolama, koji je usvojen 2009. godine sa izmjenama iz 2011. i 2014. godini, uspostavljen je dio sistema internih kontrola, internih kontrolnih postupaka, horizontalna i vertikalna odgovornost, komunikacija i informisanje u cijelom Ministarstvu. Međutim, nije uspostavljena i suštinska kontrola počev od obavljanja predviđenih poslova od strane neposrednog izvršioca, suštinske kontrole, kontrole putem ovjeravanja i odobravanja od strane odgovornih osoba, kako bi se smanjila mogućnost pojave greške i neusklađenosti s propisima, što ne ispunjava zahtjeve COSO modela.

U skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH, Standardima unutrašnje kontrole u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima i aktima kojima se reguliše interna kontrola u subjektu revizije, Ministarstvo je imenovalo koordinatora za finansijsko upravljanje i kontrolu. Na osnovu navedenih propisa Federalno ministarstvo finansija je u februaru 2018. godine donijelo Smjernice o minimalnim standardima dodjele budžetskih sredstava putem transfera i subvencija u FBiH² kojima su definisani opći i posebni uslovi finansiranja, te postupci koje davaoci budžetskih sredstava trebaju primjenjivati prilikom dodjele sredstava iz budžeta. Postupci obuhvataju aktivnosti: planiranja budžetskih sredstava, odabira, ugovaranja, praćenja provođenja i evaluacije rezultata utroška sredstava dodijeljenih putem transfera, javnog objavljivanja i izvještavanja. U skladu sa Zakonom o budžetima i Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru FBiH Ministarstvo je trebalo internim aktima, u skladu sa Smjernicama, da definiše način raspodjele tekućih transfera i uspostavi odgovarajući sistem internih kontrola. U toku 2018. godine, Ministarstvo nije izvršilo ažuriranje i dopunu internih akata u skladu sa COSO modelom i gore navedenim propisima. Godišnji izvještaj o funkcionisanju sistema finansijskog upravljanja i kontrola dostavljen je Centralnoj harmonizacijskoj jedinici 27.02.2019. godine.

Naši nalazi, vezano za sistem internih kontrola, ukazuju da je sistem internih kontrola u pojedinim slučajevima nezadovoljavajući u dijelu: planiranja, realizacije i nadzora nad utroškom tekućih transfera, nadzora nad namjenskim utroškom sredstava od igara na sreću, formiranja komisija, troškova specijalizacije i provođenje godišnjeg popisa koji su obrazloženi u ovom izvještaju.

² „Sl. novine FBiH“ br. 15/18

Izjava o fiskalnoj odgovornosti je dostavljena Federalnom ministarstvu finansija u skladu sa članom 2. i 6. Pravilnika o obliku i sadržaju, načinu popunjavanja i predaje izjave o fiskalnoj odgovornosti, s tim da Prilog 5. Mišljenje interne revizije o sistemu finansijskog upravljanja i kontrolama za područja koja su bila revidirana u prethodnoj godini, interni revizor nije popuni.

Preporuka:

- *Uspostaviti sistem finansijskog upravljanja i kontrole u skladu sa Zakonom o finansijskom upravljanju i kontroli u javnom sektoru u FBiH i drugim propisima, u cilju jačanja internih kontrola.*

Interna revizija

U skladu sa Zakonom o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH, Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji uspostavljena je **Jedinica za internu reviziju** sa četiri sistematizovana mjesta, rukovodioc jedinice – pomoćnik ministra i tri stručna savjetnika – interna revizora, od kojih je popunjeno samo mjesto stručni savjetnik - interni revizor. Srednjoročni i Godišnji plan interne revizije Ministarstva odobreni su u decembru 2017. godine. U 2018. godini su planirane i obavljene tri revizije, koje se tiču procesa polaganja stručnih i specijalističkih ispita, implementacije projekata i tekućih transfera drugim novima vlasti. **Godišnji izvještaj interne revizije je sačinjen, ali isti nije odobrio ministar tako da nije ni dostavljen Centralnoj harmonizacijskoj jedinici pri Federalnom ministarstvu finansija.**

Preporuka:

- *Godišnji izvještaj o radu interne revizije dostaviti nadležnim organima u skladu sa članom 18. Zakona o internoj reviziji u javnom sektoru u FBiH.*

Prevencija korupcije

U skladu sa Strategijom za borbu protiv korupcije i Akcionim planom za provedbu strategije za borbu protiv korupcije Vlade FBiH, u 2017. godini ministar je imenovao radnu grupu i koordinatora za izradu, implementaciju i praćenje Plana integriteta Ministarstva na period od dvije godine. Bez obzira na aktivnosti koje je radna grupa započela u 2017. godini, Plan integriteta do okončanja predmetne revizije nije završen.

5. IZRADA I DONOŠENJE LISTE LIJEKOVA OBAVEZNOG ZDRAVSTVENOG OSIGURANJA FBIH

U okviru nadležnosti Ministarstva između ostalog je utvrđeno da Vlada FBiH na prijedlog Ministarstva u skladu sa Zakonom o lijekovima³ usvaja Listu lijekova obavezognog zdravstvenog osiguranja FBiH⁴ (u daljem tekstu: Lista lijekova OZO) i Listu lijekova u bolničkoj zdravstvenoj zaštiti FBiH.

Vezano za navedenu oblast značajni zakonski propisi su: Zakon o lijekovima i medicinskim sredstvima⁵ i Zakon o lijekovima. Na nivou BiH je Vijeće ministara BiH donijelo „Pravilnik o načinu kontrole cijena, načinu oblikovanja cijena lijekova i načinu izvještavanja o cijenama lijekova u BiH“⁶, a na osnovu članova 5. i 16. Zakona o lijekovima federalni ministar zdravstva je donio „Pravilnik o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade liste lijekova u FBiH, načinu stavljanja i skidanju lijekova sa liste lijekova, obavezama ministarstava zdravstva, zavoda zdravstvenog osiguranja, te proizvođača i prometnika lijekova uvrštenih na liste lijekova, kao i korištenje lijekova“⁷ (u daljem tekstu: Pravilnik o cijenama i listi lijekova).

Zakonom o lijekovima i medicinskim sredstvima definisano je da Vijeće ministara BiH svake dvije godine, na prijedlog Stručnog vijeća Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH, uz prethodno pribavljenu saglasnost nadležnih ministarstva entiteta i Odjela za zdravstvo Brčko Distrikta, utvrđuje listu esencijalnih lijekova BiH. Međutim, navedena Lista nije usvojena od strane Vijeća ministara BiH. Navedeno ističemo jer je **članom 5. Zakona o lijekovima propisano da lijekovi sa Liste esencijalnih lijekova u BiH, predstavljaju minimum lijekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava obavezognog zdravstvenog osiguranja i ulaze u sastav Liste lijekova koju utvrđuje Vlada FBiH**. Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH je donijela i

³ „Sl. novine FBiH“ br. 109/12;

⁴ „Sl. novine FBiH“ br. 56/13, 74/14, 94/15, 12/16, 25/17, 78/17, 6/18 i 60/18;

⁵ „S. glasnik BiH“ br. 58/08;

⁶ „Sl. novine FBiH“ br. 3/17;

⁷ „Sl. novine FBiH“ br. 45/13 i 7/19;

objavila **Maksimalne veleprodajne cijene lijekova za tržište BiH** (bez PDV-a), koja se odnosi na sve lijekove (zaštićenih naziva) koji imaju dozvolu za stavljanje u promet u BiH.

Vlada FBiH donosi Listu lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja FBiH, na prijedlog ministra zdravstva, a vlade kantona na prijedlog resornog ministra donose pozitivne liste lijekova kantona koji se propisuju i izdaju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja kantona. **U sastavni dio pozitivne liste kantona obavezno ulaze lijekovi sa Liste lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja FBiH** (A lista lijekova koja se finansira u cijelosti na teret sredstava kantonalnih zavoda i B lista koja se dijelom finansira iz sredstava kantonalnih zavoda). Propisima nije predviđeno da je potrebno prilikom sačinjavanja federalne liste pribaviti saglasnost nadležnih kantonalnih ministarstava. Konstatovano je da pojedini kantoni nisu izvršili usklađivanje liste lijekova sa federalnom listom (u Srednjobosanskom kantonu je neusklađena lista, dok su u Zapadnohercegovačkom, Hecegovačko-neretvanskom i Posavskom kantonu djelimično uskladene).

Pravilnikom o cijenama i listi lijekova, propisano je između ostalog da Ministarstvo sačinjavanja i predlaže listu lijekova iz svoje nadležnosti, kao i da utvrđuje **cijenu lijekova na bazi uporedne analize cijena istih generičkih lijekova u okruženju i pregovora sa proizvođačima lijekova, te se redovno usklađuju sa cijenama lijekova utvrđenim Državnim pravilnikom o cijenama lijekova**. Izmjenama Pravilnika o cijenama i lijekovima iz februara 2019. godine, definisano je da Lista lijekova sadržava cijene lijekova koje se izračunavanu u skladu sa državnim maksimalnim veleprodajnim cijenama lijekova utvrđenim u Godišnjem izračunu lijekova za kalendarsku godinu, objavljenim od strane Agencije, i to na načelu najniže proizvođačke cijene lijeka za isti generički naziv lijeka, oblik, jačinu i originalno pakovanje lijeka, kao i pregovorima s proizvođačima lijekova, odnosno nosiocima dozvola za stavljanje lijeka u promet. Cijene lijekova utvrđene na Listi lijekova ne mogu biti više od maksimalnih veleprodajnih cijena lijekova u BiH, te se redovno usaglašavaju sa maksimalnim veleprodajnim cijenama lijekova u BiH i iste su obavezujuće za pozitivne liste lijekova kantona.

Zahtjevi za stavljanje na liste lijekova u FBiH sa dokumentacijom koju je potrebno priložiti uz zahtjev podnose se nadležnom ministarstvu u toku godine, a primljene zahtjeve razmatra Komisija za stavljanje i skidanje lijekova na liste lijekova u FBiH koju formira rješenjem federalni ministar zdravstva za federalne liste lijekova, a rješenjem kantonalnog ministra za kantonalne liste lijekova. **Federalna lista lijekova za svaki generički naziv lijeka (INN) ima propisanu veleprodajnu cijenu lijeka za svaki farmaceutski oblik i jačinu lijeka za originalno pakovanje po kojoj se lijek prometuje u FBiH, a cijena lijekova je obavezujuća i za pozitivne liste lijekova kantona.** U skladu sa Pravilnikom o cijenama i listi lijekova svake godine se vrši revizija liste lijekova i obavezno usklađivanje cijena lijekova saglasno Državnom pravilniku o cijenama. Agencija za lijekove i medicinska sredstva BiH je u junu 2017. godine usvojila maksimalne cijene lijekova nakon čega je izvršeno usklađivanje cijena na federalnom nivou i to na način da su cijene koje su bile utvrđene u većem iznosu svedene na nivo državnih cijena, a koje su utvrđene u nižem iznosu zadržane su na postojećem nivou.

Ministarstvo na web stranici svake godine objavi Obavještenje svim zainteresovanim proizvođačima da u propisanom roku dostave zahtjeve za stavljanje na listu lijekova sa dokumentacijom u skladu sa propisima. Sve pristigle zahtjeve u toku godine Komisija za lijekove razmatra i za svaki zahtjev doneće prijedlog da li se isti prihvata ili odbija vezano za reviziju liste za narednu godinu. Za revidiranu godinu, a prema izvještajima komisije u ostavljenom roku je pristiglo 56 zahtjeva, od kojih je 18 zahtjeva za uvrštanje novog lijeka, a ostali su zahtjevi za prebacivanje lijeka sa liste B na listu A ili za uvrštanje novih doza. U 2018. godini su, nakon revizije liste, na A listu uvrštena 4 lijeka (tri prebačena sa B na A listu), a jedan novi lijek je uvršten na listu. Cijene lijekova koje su prebačeni sa liste B na listu A su usaglašene sa državnim cijenama u toku 2017. i 2018. godine, a za novi lijek prihvaćena je ponuđena cijena od strane proizvođača (bez provedenog pregovaranja sa proizvođačem). Lista lijekova koja je objavljenja, nakon revizije i usklađivanja sa državnim cijenama, u junu 2018. godine sadrži 178 lijekova na A listi, a 98 na B listi.

Značajan dio lijekova već duži period se nalazi na listi za koje su cijene, prema pisanoj izjavi odgovorne osobe, utvrđene u ranijem periodu na način da su se izračunavale referentne cijene u odnosu na zemlje u regiji, a za pojedine su se obavljali pregovori sa proizvođačima, međutim nije nam prezentirana dokumentacija vezano za postupak pregovaranja. Uporednim pregledom cijena na federalnom nivou i državnih cijena utvrdili smo da su cijene za pojedine lijekove koji su utvrđene u ranijem periodu utvrđene u nižem iznosu koji je i zadržan nakon usklađivanja cijena na nivou BiH (u toku 2017 i 2018. godine), dok su

cijene za pojedine lijekove u ranijem periodu bile veće i iste su snižene nakon usklađivanja sa cijenama na državnom nivou.

Zakonom o lijekovima i Pravilnikom o cijeni i listi lijekova definisana je obaveza kantonalnih ministarstva i zavoda zdravstvenog osiguranja da Ministarstvu dostavljaju pozitivne liste lijekova kantona u roku od 15 dana od usvajanja istih, kao i izveštaje o potrošnji za lijekove sa pozitivnih listi lijekova kantona i listi lijekova u bolničkoj zaštiti na području kantona, svakih šest mjeseci. Propisano je i da Ministarstvo vrši evaluaciju i monitoring listi lijekova FBiH koji se finansiraju iz sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, kao i monitoring korištenja lijekova sa tih listi, te daje prijedlog o potrebnim izmjenama i dopunama listi lijekova u FBiH sa aspekta sigurnosti primjene lijeka i kvalitete lijeka, kao i farmakoekonomskog pokazatelja. Nakon evaluacije izveštaja kantonalnih ministarstava odnosno zavoda zdravstvenog osiguranja, te usvajanja izveštaja o zdravstvenom stanju stanovništva FBiH, te saglasno utvrđenim doktriniranim pristupima o korištenju lijekova za bolest za koju se koriste lijekovi sa listi lijekova u FBiH, jednom godišnje se obavlja revizija listi lijekova u FBiH. Kontrolu i praćenje propisivanja lijekova po ovlaštenim lječnicima i ugovornim zdravstvenim institucijama obavljaju kantonalni zavodi. Prema prezentiranim podacima i izjavama ovlaštenih osoba zakonski propisane izveštaj o potrošnji lijekova nadležna ministarstva ne dostavljaju, a za 2018. godinu je dostavio samo Unsko-sanski kanton. Pored navedenog, Ministarstvo koristi podatke od pojedinih kantonalnih zavoda objavljenje na web stranicama istih.

Nije nam prezentirano da Ministarstvo, na osnovu adekvatne dokumentacije, prije postupka revidiranja liste lijekova sačinjava analizu tj. procjenu potreba za izmjenama i dopunama liste lijekova (da se prethodno procjeni da li je potrebno uvrstiti neke nove vrste lijekova, postojeće dopuniti novim dozama, vrstama, kombinacijom i slično, kao i potrebe za skidanje određenih sa liste), a koji bi služili kao smjernice i ulazni inputi za rad Komisije za lijekove prilikom razmatranja pristiglih zahtjeva.

Obzirom da je federalna lista obavezujuća za kantone, a da se potrošnja lijekova sa liste A i B finansira iz sredstava kantonalnih zavoda zdravstvenih osiguranja, kao i da se kontrola potrošnje vrši na nivou kantona, ne možemo potvrditi da nadležne institucije imaju adekvatnu saradnju u dijelu informisanja i prijedloga za uvrštanje i skidanje lijekova na liste u cilju sačinjavanja transparentnije, efikasnije i ekonomičnije liste lijekova.

Preporuke:

- *Prilikom revidiranja liste lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja pregovarati sa proizvođačima lijekova vezano za utvrđivanje cijene u skladu sa članom 7. Pravilnika o cijenama i listi lijekova, te isto dokumentovati;*
- *Potrebno je u saradnji sa nadležnim institucijama poduzeti aktivnosti kako bi se sačinila sveobuhvatna analiza i utvrđile smjernice prilikom revidiranja federalne liste lijekova, koja je obavezna za sve kantone.*

6. PLANIRANJE, DONOŠENJE BUDŽETA I IZVJEŠTAVANJE

Ministarstvo je u zakonskom roku dostavilo Federalnom ministarstvu finansijski budžetski zahtjev za 2018. godinu na iznos od 34.588.579 KM u kojem su planirani i prihodi od pružanja usluga drugima u iznosu od 700.000 KM.

Budžetom FBiH za 2018. godinu⁸ Ministarstvu su odobrena sredstva u iznosu od 40.407.818 KM i u odnosu na zahtjev uvećana su za 5.819.239 KM. Povećanje se odnosi za Transfer za sanaciju zdravstvenih ustanova FBiH u iznosu od 6.000.000 KM uz izvršeno umanjenje pojedinih materijalnih troškova u odnosu na zahtjev.

Izveštaj o realizaciji Godišnjeg plana i programa rada Ministarstva za 2018. godinu dostavljen je Vladi FBiH i Federalnom zavodu za programiranje. Ministarstvo je sačinilo Godišnje računovodstvene izveštaje za 2018. godinu i dostavilo ih nadležnim organima i institucijama u skladu sa propisima i u utvrđenom roku.

Ministarstvo u okviru Jedinstvenog računa Trezora ima otvorene posebne namjenske transakcijske račune: FMF – Poseban transakcijski račun za polaganje specijalističkih i stručnih ispita zdravstvenih radnika,

⁸ „Sl. novine FBiH“ br. 5/18, 44/18

Podračun za finansiranje Projekta - Jadranski model održive mobilnosti u oblasti zdravstvene zaštite, Projekat smanjenja faktora rizika za zdravlje u BiH i Projekat Interreg IPA prekogranični program Hrvatska – BiH – Crna Gora. Za navedene podračune sačinjeni su finansijski izvještaji, ali uz iste nisu dostavljena pismena obrazloženja o namjenskom utrošku sredstava sa podračuna.

7. FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

7.1 GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O IZVRŠENJU BUDŽETA

7.1.1 Rashodi, izdaci i finansiranje

U Godišnjem izvještaju o izvršenju budžeta za 2018. godinu, iskazani su rashodi i izdaci u iznosu od 41.174.868 KM, što je u okviru operativnog budžeta. Strukturu rashoda i izdataka čine: tekući transferi 38.816.504 KM (94%), plate, naknade i doprinosi 1.324.778 KM (3%), izdaci za materijal i usluge 1.019.052 KM (2,5%) i nabavka stalnih sredstava 14.533 KM (0,5%).

Struktura planiranih i ostvarenih rashoda i izdataka sa indeksima ostvarenja, iskazana je u finansijskim izvještajima u prilogu.

7.1.1.1 Plate i naknade troškova zaposlenih

Bruto plate, naknade plata i doprinosi sa 31.12.2018. godine iskazane su u iznosu od 1.324.778 KM. Obračun plata i naknada vrši se u skladu sa zakonskim i drugim propisima i internim aktima.

Naknade troškova zaposlenih realizovane su u iznosu od 151.240 KM, a iste se odnose na: topni obrok 63.579 KM, prevoz s posla i na posao 30.515 KM, regres za godišnji odmor 17.180 KM, odvojeni život i smještaj 13.838 KM, pomoć u slučaju smrti 10.644 KM, pomoć u slučaju bolesti 14.068 KM i troškovi prevoza za korisnike odvojenog života 1.416 KM.

7.1.1.2 Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge ostvareni su u iznosu od 1.019.052 KM, što je u odnosu na prethodnu godinu više za 144.800 KM ili 16%. Strukturu navedenih izdataka najvećim dijelom čine: ugovorene i druge posebne usluge 864.022 KM, izdaci za komunikaciju i komunalne usluge 48.931 KM, putni troškovi 29.049 KM i nabavka materijala i sitnog inventara 26.773 KM.

U okviru izdataka za **ugovorene i druge posebne usluge** najznačajniji su izdaci za: rad komisija 414.874 KM, izdaci za specijalizacije 200.270 KM i ostali izdaci za druge samostalne djelatnosti i povremeni samostalni rad 45.811 KM (odnosi se na troškove ugovora o djelu sa angažovanim licima za realizaciju IPA projekta NeuroNet na teret kojeg se i plaćaju navedeni troškovi).

Izdaci za specijalizaciju iskazani su u iznosu od 200.270 KM, a odnose se na plaćanje troškova zdravstvenim ustanovama za obavljanje specijalizantskog odnosno subspecijalizantskog staža. Za navedeno se primjenjuje Pravilnik o načinu i postupku odobravanja specijalizacija odnosno subspecijalizacija državljana BiH na lični zahtjev⁹ kojim su propisani uslovi i način odobravanja staža. Na osnovu Pravilnika, ministar je 2011. godine¹⁰ donio Rješenje o troškovima obavljanja staža. Istim je definisano da je kandidat kojem je odobreno obavljanje staža dužan uplatiti iznos od 9.600 KM i to 50% iznosa (4.800 KM) prilikom donošenja rješenja o odobravanju, a preostalih 50% u zadnjoj godini obavljanja staža (3-5 godina ovisi o vrsti specijalizacije/subspecijalizacije). Rješenjem je definisano da se dio ovog iznosa u iznosu od 65% transferiše zdravstvenoj ustanovi u kojoj se obavlja specijalizacija/subspecijalizacija, a 35% je prihod Ministarstva. Kandidati podnose zahtjev i propisanu dokumentaciju, na osnovu kojeg ministar rješenjem (bez zaključivanja ugovora) odobrava obavljanje staža i istim se navodi kada počinje specijalizacija/subspecijalizacija, trajanje iste, naknada i iznos sredstava koja će se doznačiti zdravstvenim ustanovama gdje specijalizanti obavljaju specijalizaciju. Na osnovu izdatih rješenja o odobravanju obavljanja staža zdravstvene ustanove ispostavljaju fakture Ministarstvu, a iste su različito postupale pa su pojedine ispostavljale fakture za ove troškove

⁹ „Sl. novine FBiH“ br. 68/10

¹⁰ Rješenje br. 01-37-3702/11 od 25.05.2011.godine

mjesečno, kvartalno ili jednokratno. Isto onemogućava realno planiranje i kontrolu nad izvršenjem navedenih sredstava što za posljedicu ima da se dio troškova po ovom osnovu u iznosu od 40.086 KM nije evidentirao u tekućoj godini, a što je bila obaveza u skladu sa načelom modificiranog nastanka događaja.

Kao i prethodne godine konstatujemo da nije uspostavljena evidencija o izdatim rješenjima niti se evidentiraju potraživanja od kandidata na ime uplate druge rate za odobrene specijalizacije /supspecijalizacije, na lični zahtjev. Međutim, prilikom obavljanja revizije konstatovali smo da su u toku aktivnosti na uspostavi evidencije ovih rješenja, kroz softversko rješenje, kao i evidencije prihoda i rashoda koji nastaju po ovom osnovu.

Naknade za rad u komisijama iskazane su u neto iznosu 414.874 KM i u odnosu na prethodnu godinu veće su za 150.071 KM, a odnose se na isplate:

R.br	Naziv komisije	Realizacija 2018	Realizacija 2017
1	2	3	4
1.	Komisije za polaganje stručnih ispita	165.330	122.156
2.	Komisije za polaganje specijalističkih ispita	119.225	87.026
3.	Komisija za stavljanje i skidanje lijekova na listu lijekova u FBiH	36.360	20.150
4.	Komisije za ocjenu ispunjenosti uslova prostora, opreme i kadrova	10.800	12.900
5.	Komisije za dodatke prehrani i druge pripravke	62.830	12.870
6.	Komisija za kozmetiku sa posebnom namjenom	12.600	3.900
7.	Ostale komisije	7.728	5.801
Ukupno		414.873	264.803

Izdaci za rad u komisijama se odnose na isplate naknada članovima komisija u kojima su imenovani zaposlenici i spoljni saradnici. Najveći dio komisija se formira na osnovu posebnih propisa iz nadležnosti zdravstva i iste se finansiraju od uplata od strane pravnih i fizičkih lica. Za usluge koje ministarstvo pruža trećim licima doneseni su akti kojima je regulisan način i uslovi pružanja istih, te su donesena rješenja o visini troškova usluge (koje uplačuju korisnici usluga) i visini naknade za rad u komisijama.

Zakonom o zdravstvenoj zaštiti¹¹ utvrđeno je između ostalog da federalni ministar pravilnikom propisuje sadržaj, program i način polaganja **stručnog ispita** zdravstvenih radnika, na osnovu čega je donesen Pravilnik o pripravničkom stažu i stručnom ispitu zdravstvenih radnika¹². Po obavljanju pripravničkog staža polaze se stručni ispit (opšti i stručni dio) pred komisijom koju formira nadležni ministar zdravstva, za svako stručno zvanje posebno. U skladu sa Pravilnikom za **stručni dio** ispita u komisiju se imenuju lica sa Liste ispitivača koju donosi ministar na prijedlog zdravstvenih institucija i fakulteta zdravstvenog usmjerjenja (koja se ažurira svake dvije godine), kao i iz reda uposlenika Ministarstva koji ispunjavaju uslove za ispitivače utvrđene Pravilnikom. **Pored uslova da kandidati na Listi mogu biti lica sa završenim fakultetom zdravstvenog usmjerjenja, sa minimalno 10 godina iskustva u struci na poslovima svog stručnog zvanja, propisano je i da imaju značajno iskustvo u obavljanju poslova predsjednika, odnosno člana ispitnih komisija.** Propisano je da člana komisije za polaganje **opštег dijela** ispita imenuje ministar iz reda diplomiranih pravnika sa najmanje pet godina iskustva u struci u oblasti zdravstva. U novembru 2012. godine ministar je donio „Procedure za izbor članova ispitnih komisija za provođenje stručnih ispita koji se obavljaju pri Federalnom ministarstvu zdravstva“. U istima je detaljnije definisan način i procedura sačinjavanja Liste ispitivača i da se sa iste imenuju članovi ispitne komisije za stručni dio ispita zdravstvenih radnika za pojedina stručna zvanja, ali nije detaljno razrađen način izbora ispitivača sa Liste, dok za ispitivače za opći dio uopšte nije regulisan način izbora istih.

Prema naprijed navedenom može se zaključiti da propisima kojima je regulisano formiranje komisija za polaganje stručnih ispita nije utvrđen način odabira ispitivača za stručni dio ispita sa Liste a na kojima se nalazi veliki broj lica koji se mogu angažovati, dok za opći dio ispita uopšte nije definisan način odabira istih a za ovaj dio u komisijama su imenovani uposlenici Ministarstva.

U decembru 2017. godine Ministar je donio Listu ispitivača, te imenovao komisije za polaganje **stručnih ispita** (ukupno devet komisija po stručnim oblastima) na period od dvije godine u kojima su angažovani uposlenici ministarstva i spoljni saradnici. Rješenjem ministra o naknadama za polaganje specijalističkih,

¹¹ „Sl. novine FBiH“ br. 46/10 i 75/13

¹² „Sl. novine FBiH“ br. 06/11; 10/11; 41/11; 81/12; 58/15; 51/17 i 96/17

subspecijalističkih i stručnih ispita zdravstvenih radnika iz 2017. godine¹³ utvrđena je visina naknade troškova za polaganje stručnog ispita i visina naknade članovima komisije. Prema pomoćnoj evidenciji ukupan prihod u 2018. godini po ovom osnovu je 306.300 KM, a troškovi za rad komisija iskazni su u iznosu 165.330 KM.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je u komisijama imenovano od tri do pet spoljnih saradnika za stručni dio ispita, dok je iz reda uposlenika imenovano ukupno 11 lica (za stručni dio ispita pet, za opći dio četiri i dva uposlenika za sekretara komisija). Obzirom da se komisije imenuju po stručnim oblastima uposlenici su imenovani u jednu do tri komisije, a sekretar komisije u tri i šest komisija. Iako su navedene naknade utvrđene rješenjem s obzirom na broj održanih ispita u toku godine i broj ispitanih kandidata po ispitnom roku (od 20 do 52 u jednom danu), kao i da je utvrđena ista visina naknada za stručni i opći dio ispita, te da se pojedini uposlenici angažuju u više komisija smatramo da je potrebno preispitati visinu utvrđenih naknada.

Osnov za formiranje komisija za **specijalističke ispite** je Pravilnik o specijalizacijama i subspecijalizacijama doktora medicine, doktora stomatologije, magistara farmacije i inženjera biohemije¹⁴. U istima su angažovani spoljni saradnici, a ministar u skladu sa Pravilnikom donosi svake godine Listu ispitivača za specijalističke i subspecijalističke ispite. Rješenjem ministra iz 2017. godine utvrđena je naknada za polaganje ispita u iznosu od 1.000 KM, a visina naknade koja se isplaćuje za rad u komisiji je (po kandidatu): predsjednik 250 KM, član komisije 200 KM i sekretar 50 KM (u ranijem periodu naknada za predsjednika bila 130 KM, članove 100 KM i sekretara 10 KM). Prema prezentiranoj pomoćnoj evidenciji ukupan prihod od uplata kandidata u 2018. godini po ovom osnovu je 238.000 KM, a iskazani troškovi za rad komisija u iznosu od 119.225 KM.

Konstatovano je da dio troškova za rad u komisijama za stručne i specijalističke ispite (za novembar i decembar 2018. godine) u iznosu od 63.835 KM, nije evidentiran u tekućoj godini, što nije u skladu sa načelom modificiranog nastanka događaja.

Komisija za stavljanje i skidanje lijekova na Liste lijekova FBiH imenovana je rješenjem ministra od 17.10.2017. godine, a na osnovu Pravilnika o bližim kriterijima za izbor lijekova, postupku i načinu izrade liste lijekova u FBiH, načinu stavljanja i skidanja lijekova sa liste lijekova. Komisija je imenovana na period od godinu dana i u istoj je angažovano šest lica od kojih je jedan spoljni saradnik i pet uposlenika. Rješenjem od 17.10.2017. godine definisano je da predsjedniku i članovima Komisije pripada naknada u iznosu od 60 KM neto za svaki zaprimljeni i obrađeni zahtjev, a za sekretara komisije nije definisana visina naknade. Svim licima angažovanim u komisiji je isplaćen iznos u pojedinačnom iznosu od 3.360 KM, što ukupno iznosi 20.160 KM. Obzirom da je uobičajena praksa da se sekretaru komisije isplaćuje naknada do 80% od visine naknade za člana komisije, ne može se potvrditi opravdanost navedene isplate.

Za **Komisiju za kozmetiku sa posebnom namjenom** (12.600 KM) i **Komisiju za dodatke prehrani i druge pripravke** (62.830 KM) doneseni su pravilnici na osnovu kojih je ministar rješenjem utvrdio visinu naknade za troškove obrade zahtjeva koju uplaćuju podnosioci zahtjeva, formira komisiju i utvrđuje visinu naknade za rad u istima. Visina naknade za troškove obrade zahtjeva iznose od 300 KM do 1.200 KM ovisno za zahtjevu, a u januaru 2018. godine utvrđene su naknade za rad u komisiji u iznosu od 150 KM za predsjednika, 130 KM za člana komisije i 100 KM za sekretara komisije po održanoj sjednici. Komisije su imenovane na period od četiri godine (u komisiji za kozmetiku imenovano je sedam lica od kojih su tri uposlenika, a u komisiju za dodatke prehrani imenovano je 8 lica od kojih su tri uposlenika).

Skrećemo pažnju da iako je određen broj komisija (polaganje stručnih ispita, ocjena ispunjenosti uslova prostora, opreme i kadra za obavljanje djelatnosti uvoza i prometovanja otrovima, proizvodnju kozmetike sa posebnom namjenom, stavljanje i skidanje lijekova na listu lijekova i sl.) formiran na osnovu posebnih propisa u istima se radi o poslovima i zadacima koji su u nadležnosti Ministarstva, te da bi isti trebali biti u okviru redovnih radnih zadataka. U komisijama su imenovani uposlenici koji u većini slučajeva obavljaju rukovodeće poslove (savjetnici i pomoćnici ministra, sekretar Ministarstva i šefovi odsjeka). Na osnovu uvida u dokumentaciju konstatovali smo da je ukupno za rad uposlenika u komisijama isplaćen neto iznos 110.655 KM, a za rad u komisijama (po više osnova) uposlenici su pojedinačno ostvarili ukupna primanja na godišnjem nivou od 2.790 KM do 18.900 KM.

¹³ Rješenje br. 01-37-7675/17 od 12.12.2017.godine

¹⁴ „Sl. novine FBiH“ br. 62/15

Pored navedenog, utvrdili smo da naknade članovima komisija koji su zaposlenici, nije imao karakter nesamostalne djelatnosti, kako je propisano članom 10. stav 1) i 2) tačka 4. Zakona o porezu na dohodak i članovima 8. i 12. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak. Za isplaćene naknade uposlenicima nije izvršen obračun i isplata poreza i doprinosa u skladu sa navedenim propisima kojima je definisano da naknade zaposlenim po osnovu angažmana po bilo kojem osnovu, bilo da se izvršavaju u radno vrijeme ili izvan radnog vremena smatraju oporezivim prihodom po osnovu nesamostalne djelatnosti i kao takve se oporezuju se na način propisan članom 27. Zakona o porezu na dohodak i članovima 16. i 21. Pravilnika o primjeni Zakona o porezu na dohodak, kao i odredbama člana 10. i 11. Zakona o doprinosa i članom 17 do 20. Pravilnika o načinu obračuna i uplate doprinosa.

Preporuke:

- *Nastaviti aktivnosti vezano za uspostavu evidencija izdatih rješenja o odobrenim specijalizacijama /subspecijalizacijama na lični zahtjev;*
- *Pisanim aktom sa zdravstvenim institucijama regulisati način fakturisanja u cilju realnog planiranja i kontrole ovih izdataka;*
- *Preispitati visinu naknada za rad članova komisija u cilju racionalnijeg trošenja javnog novca;*
- *Internim aktom definisati način izbora ispitiča za polaganje stručnog ispita za zdravstvene radnike u cilju veće transparentnosti;*
- *Obračun i uplatu poreza i doprinosa na naknade uposlenicima za rad u komisijama izvršiti u skladu sa važećim zakonskim i drugim propisima.*

7.1.1.3 Tekući transferi i drugi tekući rashodi

Tekući transferi iskazani su u iznosu od 38.816.505 KM od čega se 37.932.761 KM odnosi na transfere drugim nivoima vlasti i predstavlja 92% ukupnih rashoda.

Sredstva transfera u budžetskom zahtjevu, kao i prethodnih godina, planirana su na osnovu zahtjeva korisnika, a da Ministarstvo prethodno nije izvršilo suštinski uvid u dokumentaciju vezanu za dostavljene zahtjeve i izvještaje o realizaciji prethodnih godina, kako bi se potvrdila opravdanost traženog iznosa. U skladu sa članom 26. Zakona o izvršavanju Budžeta FBiH za 2018. godinu za odobrena sredstva tekućih transfera, sačinjeni su programi utroška sredstava koje je na prijedlog Ministarstva, donijela Vlada FBiH. Ministarstvo je dostavilo u martu 2018. godine prijedloge programa utroška sredstava tekućih transfera Federalnom ministarstvu finansija, Uredu za zakonodavstvo i usklađenost sa propisima Evropske unije i Federalnom ministarstvu pravde, od kojih je dobilo pozitivna mišljenja. Isti su prema Vladi FBiH upućeni na razmatranje, a usvojeni su 21.03.2018. godine. Ministar je u skladu sa programima utroška sredstava za svaki transfer posebno imenovao komisiju za praćenje namjenskog utroška, čiji je zadatak da izvrši uvid u dostavljene izvještaje o realizovanim sredstvima transfera i dokumentaciju na osnovu koje se utvrđuje namjensko trošenje sve do momenta realizacije, a u skladu sa Odlukom o usvajanju programa utroška sredstava transfera i tromjesečno izvještava o izvršenom nadzoru.

Planiranje i pripremanje prijedloga programa utroška sredstava tekućih transfera, kao i u prethodnim godinama, vršeno je bez analize zahtjeva Zavoda i institucija kao i bez usporedbe sa izvještajima o realizaciji prethodnih godina i kao takvi su proslijedeni u proceduru usvajanja. Nisu utvrđeni specifični, mjerljivi i provodivi ciljevi za budžetski period kako bi se mogao ocijeniti namjenski utrošak sredstava.

Preporuka:

- *Planiranje i raspodjelu transfera vršiti u skladu sa članom 46. Zakonom o budžetima FBiH sa tačno utvrđenim ciljevima i mjerljivim kriterijima, a u cilju vršenja adekvatnog nadzor nad namjenskim utroškom i praćenje efekata utrošenih sredstava.*

Transfer za Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH u 2018. godini odobren je i iskazan u iznosu od 26.000.000 KM. Na prijedlog Ministarstva Vlada FBiH je donijela Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava „Tekući transfer drugim nivoima vlasti – za Zavod

zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH" utvrđenih Budžetom FBiH za 2018. godinu Federalnom ministarstvu zdravstva. Sredstva su odobrena za finansiranje nabavke lijekova i medicinskih sredstava, pružanje zdravstvenih usluga i provođenje programa federalnog fonda solidarnosti utvrđenih Programom zdravstvene zaštite i Finansijskim planom federalnog fonda solidarnosti za 2018. godinu za sufinansiranje sljedećih programa: Program 1. Dijaliza 5.750.000 KM, Program 2. Liječenje malignih oboljenja 9.203.000 KM, Program 3. Preventivni programi i programi unaprjeđenja zdravlja kod djece 494.000 KM, Program 4. Liječenje hemofilije, hepatitisa C i B, multiple skleroze, Kronove bolesti i ulceroznog kolitisa, i program humane reprodukcije 2.838.000 KM i Program 5. Najsloženiji oblici zdravstvene zaštite 7.715.000 KM.

Komisija za praćenje namjenskog utroška sredstava navedenog transfera za 2018. godinu je imenovana 09.04.2018. godine sa zadatkom da sačinjava tromjesečne izvještaje nakon što izvrši uvid u kvartalne Izvještaje o realizovanim sredstvima transfera od strane korisnika i dokumentaciju na osnovu koje se utvrđuje namjensko trošenje sredstava. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Komisija zaprimila izvještaje za prva tri kvartala 2018. godine i sačinila jedan izvještaj za II i III kvartal. **Godišnji izvještaj Zavod je dostavio 11.03.2019. godine u kojem je iskazao zbirno troškove provođenja sufinansiranih pet programa u ukupnom iznosu od 139.429.555 KM, bez obrazloženja za svaki pojedinačni program koji se finansirao iz budžetskih sredstava.** Komisija za praćenje namjenskog utroška sredstava navedenog transfera za 2018. godinu izvršila je uvid u dokumentaciju 12.03.2019. godine u prostorijama Zavoda i sačinila izvještaj u kojem je konstatovala da su sredstava transfera namjenski utrošena i istim se pokriva 18,65% rashoda programa fonda solidarnosti.

Za transfer Zavodu zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH - za sufinansiranje troškova raseljenih lica na prijedlog Ministarstva, Vlada FBiH je usvojila Program utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava utvrđenih Budžetom FBiH za 2018. godinu u iznosu od 2.000.000 KM, koliko je i realizirano. Sredstva su odobrena za sufinansiranje programa „Ostvarivanje prava iz bolničke zdravstvene zaštite povratnika iz Federacije BiH u Republiku Srpsku u zdravstvenim ustanovama u FBiH“. Programom je utvrđeno da se isplata sredstava vrši mjesечно po 1/12 odobrenog iznosa, na osnovu zahtjeva Zavoda.

U skladu sa Programom utroška sredstava ministar je imenovao komisiju koja treba da prati kvartalno namjenski utrošak sredstava i dostavlja izvještaje za svaki kvartal. Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da je Komisija zaprimila izvještaje za prva tri kvartala 2018. godine i sačinila pojedinačne izvještaje za II i III kvartal. Zavod je dostavio 11.03.2019. godine godišnji izvještaj u kojem je iskazao troškove finansiranja liječenja raseljenih lica i utrošak doznačenog iznosa po pojedinačnim zdravstvenim ustanovama u ukupnom iznosu od 2.000.000 KM. **Komisija za praćenje namjenskog utroška sredstava navedenog transfera za 2018. godinu izvršila je uvid u dokumentaciju i 13.03.2019. godine sačinila izvještaj o utrošku sredstava kojim je konstatovala namjenski utrošak sredstava.**

Transfer za Zavod zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH za pokriće dijela gubitka iz 2013. godine u 2018. godini odobren je i realizovan u iznosu od 2.480.914 KM. Vladi FBiH je 18.11.2014. godine dostavljeno na razmatranje Informacija o problematici finansiranja Zavoda zdravstvenog osiguranja FBiH i Program mjera i aktivnosti za pokriće viška rashoda nad prihodima po godišnjem obračunu za 2014. godinu gdje je iskazan nepokriveni akumulirani gubitak iz perioda 2011-2012. godine. Zaključkom Vlade FBiH od 20.11.2014. godine, utvrđeno je da će se izdvojiti sredstva iz budžeta za 2015. i 2016. godinu za saniranje iskazanog gubitka fonda solidarnosti FBiH za 2013. godinu u ukupnom iznosu od 7.369.435 KM. Realizacija navedenog zaključka je počela tek u 2017. godini, iako je Zavod dostavljao upite Ministarstvu u 2016. godini za navedena sredstva. Po Zaključku za pokriće gubitka iz 2013. godinu i uputama Federalnog ministarstva finansija, potrebna sredstva su planirana i odobrena DOB-om za 2017. – 2019. godinu.

Transfer za sanaciju zdravstvenih ustanova u FBiH u iznosu od 6.000.000 KM je odobren Odlukom Vlade FBiH o usvajanju Programa utroška s kriterijima raspodjele sredstava transfera Federalnom ministarstvu zdravstva za sanaciju zdravstvenih ustanova u FBiH, i to po 2.000.000 KM Kliničkom centru Univerziteta u Sarajevu, Sveučilišnoj kliničkoj bolnici Mostar i Univerzitsko-kliničkom centru Tuzla. Svrha finansiranja je osiguravanje dostignutog nivoa standarda sigurnosti i kvaliteta zdravstvenih

usluga sekundarnog i tercijarnog nivoa, koje se pružaju pacijentima iz cijele FBiH kroz održavanje i poboljšanje likvidnosti javnih zdravstvenih ustanova čiji je osnivač FBiH. Sredstvima transfera se trebalo izmiriti dio dospjelih obaveza po osnovu nabavke lijekova i drugog potrošnog materijala, te servisiranje i zanavljanje neophodne medicinske opreme zbog dotrajalosti.

Nije prezentirana dokumentacija kojom se može potvrditi osnov za utvrđivanje visine planiranih i odobrenih sredstava, kao ni kriteriji za odabir korisnika s obzirom da su ove tri zdravstvene ustanove kojima su odobrena sredstva u istom iznosu različite u dijelu broja zaposlenih, broja osiguranika i pacijenata, visine obaveza i iskazanih gubitaka.

Ministarstvo je s korisnicima zaključilo pojedinačne ugovore o dodjeli sredstava 03.04.2018. godine, kojim je utvrđena obaveza tromjesečnog izvještavanja o utrošku doznačenih sredstava. Korisnici su na zahtjev Ministarstva dostavili i plan utroška sredstava kao što slijedi:

Korisnik	Datum	Plan utroška sredstava
Klinički centar Univerziteta u Sarajevu	09.03.2018.	Plaćanje obaveza prema dobavljačima za isporuke: lijekova, kardiohirurškog materijala, invazivne kardiologije, endoproteza i potrošnog materijala.
Sveučilišna klinička bolnica Mostar	09.02.2018.	Obaveze dobavljačima za lijekove, sanitetski i potrošni materijal 1.350.000 KM, za usluge servisiranja medicinske opreme 200.000 KM, za dobavljače - ostale nabavke 150.000 KM i lož ulje 300.000 KM.
Univerzitetsko-klinički centar Tuzla	14.02.2018.	Izmirenje obaveza prema dobavljačima za nabavku medicinske opreme, lijekova, medicinskog i dr. potrošnog materijala.

Ministar je 09.04.2018. godine imenovao Komisiju za praćenje namjenskog utroška sredstava za sanaciju zdravstvenih ustanova u FBiH sa zadatkom da izvrši uvid u kvartalne izvještaje i dokumentaciju zdravstvenih ustanova na osnovu koje se utvrđuje namjensko trošenje sredstava u skladu sa Programom. Ista je izvršila uvid u dostavljene izvještaje i priloženu dokumentaciju koje su zdravstvene ustanove dostavljale po primljenim tranšama koje nisu bile kvartalne kako je bilo utvrđeno Programom, već sedam tranši u toku godine. Komisija je uvidom u izvještaje i dio dokumentacije na bazi uzorka sačinila izvještaje za II i III kvartal. **Komisija je sačinila izvještaj o namjenskom utrošku sredstava 25.03.2019. godine u kojem su navedeni datumi isplate i dostavljenih izvještaja sa pratećom dokumentacijom. Komisija je konstatovala da je izvršila nadzor po principu uzorka i navela da su sredstva namjenski utrošena, a isto nije u skladu sa Rješenjem o imenovanju komisije kojim je utvrđeno da se izvrši uvid u kompletну dokumentaciju i Programom utroška sredstava koji je usvojila Vlada FBiH.**

Transfer za Zavod za transfuzijsku medicinu FBiH u 2018. godini odobren je i iskazan u iznosu od 1.125.000 KM. Vlada FBiH je na prijedlog Ministarstva donijela Odluku o usvajanju Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava „Tekući transfer drugim nivoima vlasti – za Zavod za transfuzijsku medicinu FBiH“ utvrđenih Budžetom FBiH za 2018. godinu Federalnom ministarstvu zdravstva. Osnov za finansiranje iz federalnog budžeta utvrđen je članom 56. Zakona o krvi i krvnim sastojcima i Statutom Zavoda, na koji je saglasnost dao Parlament FBiH, kojim je utvrđeno da se Zavod za transfuzijsku medicinu FBiH finansira: iz Budžeta FBiH, Zavoda zdravstvenog osiguranja i reosiguranja FBiH i kantonalnih zavoda zdravstvenog osiguranja, kao i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom. Navedenim Programom je utvrđeno da se odobrena sredstva raspoređuju za sufinsaniranje: bruto plaća i naknada uposlenika 475.000 KM, naknada troškova uposlenika 60.000 KM, naknada članovima Upravnog odbora 14.000 KM, naknada članovima Nadzornog odbora 11.000 KM i izdataka za materijal i usluge 565.000 KM. Kriteriji za raspodjelu sredstava prema Programu su Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i Pravilnik o plaćama i drugim primanjima zaposlenih u Zavodu za transfuzijsku medicinu FBiH. Svrha finansiranja je određena Programom kao uspješno obavljanje djelatnosti Zavoda za transfuzijsku medicinu FBiH, primjena jedinstvenih standarda u prikupljanju, testiranju, preradi, čuvanju, izdavanju i upotrebi krvi i krvnih sastojaka, koordinacija aktivnosti u procesu transfuzijske medicine u FBiH, unaprjeđenju rada dijagnostičkih službi, te promocija i povećanje broja dobrovoljnih davalaca krvi.

Izvještaj o utrošku sredstava transfera iz 2018. godine Zavod za transfuzijsku medicinu FBiH dostavio je 06.03.2019. godine u kojem navodi uplate svih tranši u 6 transakcija, a ne na mjesecnom

nivou kako je propisano Programom. U izvještaju se navodi da se poslovanje Zavoda finansira iz sredstava Ministarstva, Zavoda zdravstvenog osiguranja Kantona Sarajevo u iznosu od 3.133.176 KM i vlastitih prihoda 1.317.111 KM. Uz sve izvore finansiranja Zavod je iskazao višak rashoda nad prihodima u iznosu od 1.249.676 KM. Narativnim dijelom izvještaja obrazložene su usluge koje je Zavod pružao na federalnom nivou za kantone, bolnice, te provedene akcije darivanja krvi, uz obrazloženje rashoda redovnog rada Zavoda u kojem je na 31.12.2018. godine bilo 101 zaposlenih. **Komisija nije sačinila Izvještaj o namjenskom trošenju sredstava jer je dopisom od 29.03.2019. godine ponovo tražila od Zavoda da dostavi revidirani izvještaj o utrošku sredstava s konkretnim, preciznim i jasnim informacijama koje se odnose samo na 2018. godinu i u vezi sa aktivnostima od značaja za federalni nivo u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti i Zakonom o krvi i krvnim sastojcima.** Zavod je dostavio korigovani izvještaj 15.04.2019. godine. Također, predmet nadzora Jedinice za budžetsku inspekciju Federalnog ministarstva finansija je bio utrošak sredstava navedenog transfera u Zavodu, kojim nisu utvrđene nepravilnosti.

Tekući transfer drugim nivoima vlasti – Agencija za kvalitet i akreditaciju u zdravstvu u FBiH – AKAZ je odobren Odlukom Vlade FBiH o usvajanju Programa utroška sredstava sa kriterijima raspodjele sredstava utvrđenih budžetom FBiH za 2018. godinu u iznosu 300.000 KM, koliko je i iskazano. Programom je utvrđeno da se sredstva od 255.000 KM raspoređuju za bruto plate i naknade uposlenika i 45.000 KM za sufinansiranje izdataka za materijal i usluge. Kriteriji za raspodjelu prema Programu su Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i Pravilnik o platama i drugim primanjima zaposlenih u AKAZ-u. Finansiranje rada AKAZ-a predviđeno je članom 33. Zakona o poboljšanju kvaliteta, sigurnosti i akreditaciji u zdravstvu kojim je regulisano da se AKAZ finansira iz drugih izvora i sredstava budžeta FBiH i kantona.

Korisnik je trebao dostavljati kvartalne izvještaje o trošenju mjesечnih tranši doznačenih od strane Ministarstva u skladu sa Programom. U toku godine isplate su izvršene kroz šest transakcija, a izvještaj o utrošku za II i III kvartal je dostavljen tek 01.11.2018. godine. Komisija za praćenje namjenskog utroška sredstava, imenovana od strane ministra 09.04.2018. godine, je izvršila nadzor nad utroškom sredstava direktnom posjetom korisnika i uvidom u dokumentaciju i to 20.07.2018. godine za II kvartal i 23.10.2018. godine za III kvartal, te sačinila izvještaj i konstatovala namjenski utrošak doznačenih sredstava. **Izvještaj o utrošku sredstava za 2018. godinu AKAZ je dostavio 07.03.2019. godine, te je Komisija sačinila izvještaj o namjenskom utrošku sredstava nakon obavljene posjete 11.03.2019. godine i izvršenog uvida u dokumentaciju.** Izvještajem se navodi da su sredstva namjenski utrošena, te opravdani dokumentacijom troškovi bruto plaća za 11 uposlenih u iznosu 287.610 KM i troškovi materijala 46.512 KM, razliku u troškovima je AKAZ finansirao iz vlastitih izvora.

Tekući transfer drugim nivoima vlasti - zdravstvena zaštita Roma u FBiH odobren je u iznosu od 50.000 KM na osnovu Odluke Vlade FBiH od 21.03.2018. godine, a iskazan u iznosu od 1.857 KM. Organizacije koje primaju transfer su zdravstvene ustanove u FBiH koje pružaju zdravstvenu uslugu osobama romske nacionalnosti, nepoznatog stalnog prebivališta u FBiH i dostave odgovarajuću dokumentaciju Ministarstvu i to: fakturu, otpusno pismo ili dokumentaciju o liječenju, dokaz da se radi o osobi romske nacionalnosti, te dokaz da ista nema stalno prebivalište, odnosno boravište u FBiH. S ciljem efikasnijeg i transparentnijeg korištenja sredstava navedenog transfera i na osnovu preporuke Budžetske inspekcije od 06.06.2018. godine, Ministarstvo je donijelo Uputstvo o nadležnostima i postupku pribavljanja dokumentacije kojom se dokazuje ispunjenost kriterija za korištenje sredstava transfera "Tekući transfer drugim nivoima vlasti – zdravstvena zaštita Roma u Federaciji Bosne i Hercegovine ", koje je objavilo na web stranici.

Uvidom u dokumentaciju utvrdili smo da isplate sredstava korisnicima nisu vršene u skladu sa dinamikom utvrđenom programima o utrošku sredstava Vlade FBiH. Ne može se potvrditi primjena programima definisanih kriterija za raspodjelu sredstava prilikom utvrđivanja visine dodijeljenih sredstava pojedinim korisnicima. Korisnici nisu dostavljali izvještaje o namjenskom utrošku sredstava kako je programima predviđeno, niti su imenovane komisije za nadzor izvršavale zadatke u definisanim rokovima. Također, pri obavljanju nadzora komisije nisu vršile uvid u cijelokupnu dokumentaciju dostavljenu od korisnika sredstava, što nije u skladu sa rješenjima o imenovanju komisija za nadzor.

Preporuke:

- *Doznačavanje sredstava tekućih transfera vršiti u skladu sa programima utroška sredstava odobrenim od Vlade FBiH, kako bi se izvještavanje od strane korisnika sredstava i nadzor nad utroškom sredstava vršio tromjesečno kao što je propisano programima;*
- *Potrebno je da komisije za praćenje namjenskog utroška sredstava transfera Ministarstva izvrše nadzor u skladu zadacima i rokovima utvrđenim u rješenju o imenovanju.*

7.2 BILANS STANJA

U finansijskim izvještajima Ministarstva na dan 31.12.2018. godine iskazana je struktura sredstava i izvora sredstava: stalna sredstva 225.664 KM, gotovina 379 KM, kratkoročni plasmani 211.975 KM, kratkoročna potraživanja 18.580 KM, kratkoročne obaveze i razgraničenja 3.224.253 KM, izvori stalnih sredstava 225.664 KM i neraspoređeni višak prihoda nad rashodima 211.975 KM.

7.2.1 Stalna sredstva

U finansijskim izvještajima Ministarstva na dan 31.12.2018. godine iskazana su stalna sredstva sadašnje vrijednosti 225.664 KM (nabavna vrijednost 2.685.684 KM i ispravka vrijednosti 2.460.020 KM). Na dan 31.12.2018. godine izvršeno je usklađivanje stvarnog i knjigovodstvenog stanja stalnih sredstava i obavljenim popisom izdvojena su sredstva za otpis radi zastarjelosti i neispravnosti bez sadašnje vrijednosti.

7.2.2 Kratkoročne obaveze i razgraničenja

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu 3.224.253 KM od čega su kratkoročne obaveze 559.969 KM i razgraničenja 2.664.284 KM (razgraničeni prihodi po podračunima za: namjenski prihodi od uplata fizičkih i pravnih lica 2.624.367 KM, donatorska sredstva AdriHealthMob 25.969 KM i donatorska sredstva Interreg 13.948 KM). Kratkoročne obaveze u odnosu na prethodnu godinu manje su za 2.101.105 KM iz razloga što su odobreni transferi isplaćeni u toku 2018. godine.

Struktura iskazanih kratkoročnih obaveza je slijedeća: obaveze po pravosnažnim presudama iz radnih odnosa 366.253 KM, prema zaposlenim 113.565 KM, dobavljačima 66.938 KM, fizičkim licima (članovi ispitnih i dr. komisija) 11.210 KM i ostale kratkoročne obaveze 2.002 KM.

Obaveze prema dobavljačima se usaglašavaju po osnovu primljenih izvoda otvorenih stavki (IOS) od strane pojedinih dobavljača. Prema IOS-u Univerzitetskog kliničkog centra Sarajevo ukupne obaveze Ministarstva iznose 119.970 KM (99.521 KM se odnosi na utužene obaveze iz perioda 2002-2006. godine i ostalo na obaveze iz 2016. godine). **Navedene obaveze nisu evidentirane u Ministarstvu, niti su osporene po IOS-u, čime se smatraju priznatim u skladu sa članom 28. Zakona o računovodstvu i reviziji FBiH, zbog čega ne možemo potvrditi da je izvršeno usklađivanje obaveza Ministarstva.**

Utvrđili smo da obaveze nastale po osnovu izvršenih poslova za rad u komisijama za polaganje stručnih i specijalističkih ispita u iznosu od 63.835 KM i za prenos ustanovama u kojima se obavlja specijalizantski staž 40.086 KM nisu evidentirane na poziciji rashoda i obaveza. **Navedeni rashodi finansiraju se iz uplata na namjenski podračun od fizičkih i pravnih lica, na kojem su sredstva bila raspoloživa, a Ministarstvo nije blagovremeno tražilo od Vlade FBiH da se odobre operativna sredstva kako bi se ispoštovalo načelo modificiranog nastanka događaja. Navedene obaveze u ukupnom iznosu od 103.921 KM nisu knjigovodstveno evidentirane, niti su iste popisane prilikom redovnog godišnjeg popisa.**

Na osnovu naprijed navedenog ne može se potvrditi da je Ministarstvo popis obaveza izvršilo u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH, Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH¹⁵ i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i

¹⁵ „Sl. novine FBiH“ br. 34/14

trezor¹⁶, odnosno da je na dan 31.12.2018. godine izvršeno usklađivanje knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

Na kratkoročnim obavezama, po instrukciji Federalnog ministarstva finansija, izvršena je evidencija obaveza po osnovu sudske presude iz 2013. i 2014. godine u iznosu od 366.253 KM, a koje se odnose na naknade za ishranu u toku rada i naknade za korištenje godišnjeg odmora sa kamatama i troškovima postupka i po osnovu presuda iz 2015. godine za usklađivanje osnovice troškova života i troškovima postupka. Iskazivanje obaveza u Glavnoj knjizi Trezora izvršeno je na osnovu uspostavljenih evidencija u Ministarstvu o pravosnažnim sudske presudama umanjenih za iznos isplaćenih presuda, po pregledima koji se dostavljaju od strane Federalnog ministarstva finansija. U toku 2018. godine izvršene su isplate po sudske presudama u visini odobrenog budžeta u iznosu od 18.720 KM.

Preporuke:

- *Sredstva iz razgraničenih namjenskih prihoda iz prethodnih godina planirati budžetom u cilju evidentiranja svih stvorenih obaveza u vrijeme nastanka događaja u skladu sa članom 76. Zakona o budžetima u FBiH;*
- *Izvršiti usaglašavanje obaveza sa stanjem na dan 31.12. u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH i Računovodstvenim politikama za federalne budžetske korisnike i trezor.*

8. JAVNE NABAVKE

Planom javnih nabavki Ministarstva za 2018. godinu koji je donio ministar 05.02.2018. godine planirane su nabavke u iznosu od 89.400 KM¹⁷. Rješenjem ministra formirana je stalna komisija za provođenje postupaka javnih nabavki, a pojedinačnim odlukama se pokreću postupci javnih nabavki.

U 2018. godini provedena su dva postupka putem konkurenetskog zahtjeva za dostavu ponuda i šest putem direktnih postupaka, nakon kojih su zaključeni ugovori sa odabranim dobavljačima u ukupnoj vrijednosti 41.994 KM. Uzorkom su obuhvaćeni postupci nabavke putem konkurenetskog zahtjeva i to nabavka kancelarijskog materijala, tonera i ketridža, nabavka goriva i nabavka usluga sistematskog pregleda, dok su direktni postupci testirani kroz reviziju realizacije izdataka. Nakon provedene procedure za nabavku goriva zaključen je ugovor vrijednosti od 11.054 KM i za usluge sistematskog pregleda 9.176 KM, dok je postupak nabavke kancelarijskog materijala tonera i ketridža (planirane vrijednosti 22.000 KM), poništen zbog nepravilno pripremljene tenderske dokumentacije (definisan uslov da toneri moraju biti original koji nisu reparirani niti zamjenski, odnosno od istog proizvođača kao što je oprema za koju su namijenjeni). Napominjemo da Ministarstvo pokreće postupke nabavke u drugoj polovini godine, na osnovu kojih se zaključuju ugovori krajem godine i isti se primjenjuju u narednoj budžetskoj godini.

9. OSTALI NALAZI

9.1 Projekti finansirani kreditnim i grant – sredstvima

Entitetska ministarstva zdravstva u saradnji sa Zavodom/Institutom za javno zdravstvo i Svjetskom bankom su tokom 2016/2017. godine pripremili Projekat smanjenja faktora rizika za zdravlje u BiH – RHRF (u daljem tekstu: Projekat). Projekat finansira Vlada Švicarske putem Švicarske agencije za razvoj u partnerstvu sa Svjetskom bankom putem Trust fonda u vrijednosti od 718.938 USD. Osnovni cilj Projekta je smanjenje vodećih faktora rizika za zdravlje stanovništva od nezaraznih bolesti kroz unapređenje kontrole duhana i alkohola, te programa ishrane i fizičke aktivnosti u odabranim lokalnim zajednicama (Mostar i Zenica). Projekt je trebao trajati do kraja 2018. godine, ali je produžen rok realizacije do 30.06.2019. godine zbog kašnjenja oko ratifikacije sporazuma koji je završen u februaru 2018. godine, dok je Projekat postao operativan tek u julu 2018. godine.

¹⁶ „Sl. novine FBiH“ br. 58/16

¹⁷ u tekstu su iskazani iznosi sa uključenim PDV-om

Pregled razvojnih projekata za implementaciju projekata iz nadležnosti Ministarstva u 2018. godini, sačinjen od strane Sektora za implementaciju projekata:

u KM

Naziv projekta	Izvor finansiranja	Realizacija u 2018. godini			
		Realizovano do 01.01.2018. godine	Plan realizacije za 2018. godinu	Realizovano u 2018. godini	Ukupna realizacija do 31.12.2018. godine
1	2	3	4	5	6
Projekat smanjenja faktora rizika za zdravlje u BiH (RHRF)	Kredit	0	0	0	0
	Grant	0	1.186.248	515.964	515.964
	Budžet FBiH	0	0	0	0
	Ukupno	0	1.186.248	515.964	515.964

Iz prezentirane dokumentacije vezano za uspostavljanje knjigovodstvenih evidencija i sačinjanje finansijskih izvještaja o implementaciji i realizaciji kapitalnih projekata, **ne može se potvrditi da su isti uspostavljeni i sačinjeni u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u FBiH**. Postojeća knjigovodstvena evidencija koja se vodi u Sektoru za implementaciju projekata, vezano za utrošak sredstava preko posebnog transakcijskog računa, izvan Jedinственog računa Trezora FBiH, ne daje realnu sliku o utrošku grant sredstava. Također, nisu prezentirani finansijski izvještaji, koji su se trebali sačiniti u skladu sa Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH.

Ministarstvo je redovno sačinjavalo tekstualne izvještaje i IP obrasce o realizaciji Projekta i dostavljalo Federalnom ministarstvu finansija kvartalne izvještaje u skladu sa Uredbom o načinu i kriterijima za pripremu, izradu i praćenje realizacije programa javnih investicija¹⁸ i Zakonom o izvršavanju Budžeta za 2018. godinu. Također, dostavljen je i kvartalni narativni izvještaj Vladi FBiH o napretku projekta koji je Vlada FBiH usvojila zaključkom od 27.02.2019. godine bez primjedbi.

Preporuka:

- ***U saradnji sa Federalnim ministarstvom finansija poduzeti aktivnosti na uspostavi knjigovodstvene evidencije i finansijskog izvještavanja za razvojno – investicijske projekte u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji FBiH.***

9.2 Raspodjela dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću

Zakonom o igramama na sreću¹⁹ i Uredbom o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću²⁰ (u daljem tekstu: Uredba), utvrđeno je da se uplaćena sredstva od priređivača igara na sreću vode na posebnom transakcijskom računu Trezora FBiH za prikupljanje prihoda od igara na sreću, te da se ista usmjeravaju za finansiranje programa i projekata koje predlažu nadležna ministarstva, prema utvrđenim udjelima za raspodjelu prikupljenih sredstava (Ministarstvo raspodjeljuje 15 % prikupljenih sredstava). Uredbom su definisani kriteriji i način raspodjele sredstava, programi i projekti koji će se finansirati, kao i da korisnici ovih sredstava mogu biti udruženja građana i humanitarne organizacije sa sjedištem na teritoriji FBiH, koje su osnovane u skladu sa važećim propisima o udruženjima i fondacijama. Propisano je da raspodjelu sredstava vrši na osnovu javnog poziva nadležno ministarstvo, te je definisana obaveza izvještavanja o utrošku sredstava i nadzorom nad utroškom ovih sredstava.

Prema informaciji Federalnog ministarstva finansija od 07.03.2018. godine, na posebnim transakcijskim računima za prikupljanje prihoda po osnovu naknada za privređivanje igara na sreću je prikupljeno 3.207.477 KM, od čega pripadajući dio Ministarstva iznosi 481.121 KM. Napominjemo, ista su u Glavnoj knjizi trezora knjižena kao izvršenje budžeta Federalnog ministarstva finansija, nakon što je Vlada FBiH 30.08.2018. godine, na prijedlog Ministarstva, donijela Odluku o utvrđivanju liste korisnika i raspodjeli dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknade od priređivanja igara na sreću²¹.

U skladu sa propisima, Ministarstvo je 03.02.2018. godine u dnevnim novinama i na web stranici Ministarstva, objavilo „Javni poziv za finansiranje projekata i programa iz sredstava dijela prihoda

¹⁸ „Sl. novine FBiH“ br. 106/14

¹⁹ „Sl. novine FBiH“ br. 48/15 i 60/15

²⁰ „Sl. novine FBiH“ br. 89/15 i 11/17

²¹ „Sl. novine FBiH“ br. 70/18

ostvarenih u Budžetu FBiH po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću". U istom je definisano ko ima pravo na prijavu, u koje svrhe se mogu koristit ova sredstva, opći i posebni kriteriji za svaku oblast finansiranja, a poziv je bio otvoren do 24.02.2018. godine.

Prema izvještajima Komisije ukupno je pristiglo 76 prijava, od kojih je 47 bilo potpuno i za koje je izvršeno bodovanje u skladu sa usvojenom Metodologijom. Komisija je sačinila rang listu sa prijedlogom dodijeljenih iznosa u ukupnom iznosu od 481.121 KM i to za 47 korisnika (udruženja, crveni krst, savez) u iznosima od 1.000 KM do 30.000 KM. Nakon što je Vlada FBiH donijela Odluku sa korisnicima sredstava zaključeni su pojedinačni ugovori 02.10.2018. godine kojima je između ostalog propisana obaveza dostavljanja izvještaja i relevantne dokumentacije o utrošku sredstava do 31.12.2018. godine, te propisano da će se ukoliko se utvrdi nemamjenski utrošak sredstava izvršiti povrat sredstava.

Utvrđeni posebni kriteriji za raspodjelu pripadajućih sredstava od igara na sreću za finansiranje akcija i promociju dobrovoljnog darivanja krvi, koji predstavljaju oko 69.000 KM od ukupnog iznosa, nisu mjerljivi niti je za pojedine kriterije jasno definisano na osnovu čega se dokazuje ispunjenost istih što ostavlja mogućnost subjektivnog bodovanja od stane komisije (npr. kvalitet projekta, cijevi ostvarivanja projekta i sl.).

Na osnovu odluke Vlade FBiH korisnicima je sredstva doznačilo Federalno ministarstvo finansija 22.11.2018. godine. Ministar je 27.12.2018. godine imenovao Komisiju za nadzor dodijeljenih sredstava. Uvidom u dokumentaciju do okončanja revizije izvještaje sa pratećom dokumentacijom o namjenskom trošenju sredstva su dostavila 26 korisnika, nepotpunu dokumentaciju dostavilo devet korisnika, devet korisnika nije dostavilo izvještaj i dva korisnika su tražili prolongiranje roka, te jedan korisnik je utrošio dio sredstava nemamjenski u iznosu od 997 KM.

Komisija za kontrolu utroška sredstava je izvršila nadzor nad utroškom sredstava dodijeljenih korisnicima u 2017. godini, te je na osnovu konstatovanog stanja tražila povrat sredstava od Crvenog križa Bihać u iznosu od 9.600 KM. Obzirom da sredstva nisu vraćena, Ministarstvo je 15.02.2019. godine uputilo zahtjev za pokretanje tužbe Federalnom pravobranilaštvu. Za iznos od 50.000 KM koji je doznačen „Otvorenoj mreži“ za finansiranje transplantacije, a nije utrošen jer se nisu stekli uslovi za realizaciju istog potpisani je aneks ugovora. Istim je definisana obaveza dostavljanja izvještaja o namjenskom utrošku, u roku od 30 dana od izvršenja transplantacije, te obaveza kvartalnog izvještavanja Ministarstva o statusu sredstava sve do obavljanja transplantacije.

Iako je Javni poziv za finansiranje projekata i programa iz sredstava dijela prihoda ostvarenih u Budžetu FBiH po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću raspisan u februaru 2018. godine, Odluka o utvrđivanju liste korisnika je usvojena tek u septembru, a sredstva su doznačena krajnjim korisnicima krajem novembra 2018. godine. Zbog navedenog ne možemo potvrditi da su pravovremeno poduzete aktivnosti na realizaciji dodjele sredstava, što je imalo uticaja na efikasnost korištenja i nemogućnost izvještavanja o namjenskom utrošku u skladu sa potpisanim ugovorima.

Do kraja obavljanja revizije nisu svi korisnici dostavili izvještaje sa pratećom dokumentacijom o namjenskom trošenju sredstava iako je rok bio 31.12.2018. godine. Komisija za praćenje namjenskog utroška sredstava vrši uvid u dostavljenu dokumentaciju i priprema informaciju o utrošku sredstava koju trebala dostaviti Vlade FBiH do 01.03.2019. godine, ali do okončanja predmetne revizije navedeno nije bilo završeno.

Preporuka:

- *U skladu sa Uredbom o kriterijima za utvrđivanje korisnika i načinu raspodjele dijela prihoda ostvarenih po osnovu naknada za priređivanje igara na sreću i u saradnji sa ostalim nadležnim ministarstvima za raspodijelu sredstava poduzeti aktivnosti na blagovremenoj raspodjeli sredstava, kao i vršenju nadzora nad utroškom sredstava.*

10. KOMENTARI NA NACRT IZVJEŠTAJA

Ministarstvo je 15.05.2019. godine dostavilo Očitovanje na Nacrt Izvještaja o finansijskoj reviziji za 2018. godinu, u kojem su navedena obrazloženja za date nalaze revizora, koji se odnose na:

planiranje i realizaciju tekućih transfera, izdatke za rad komisija i sačinjavanje liste lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja FBiH.

Obrazloženja vezano za realizaciju tekućih transfera uz priloženu relevantnu dokumentaciju smo prihvatali i ista su ugrađena u konačan tekst Izvještaja.

Ostale komentare sa obrazloženjima nismo prihvatili, jer ista nisu adekvatno obrazložena, niti je priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjene nalaza. U vezi navedenog dajemo slijedeća obrazloženja:

- Za rad komisija dato je obrazloženje uz navođenje zakonskih i podzakonskih akata koji regulišu ovu oblast, a koji su uzeti u obzir prilikom obavljanja predmetne revizije. Vezano za odabir ispitača u komisije, navedenim aktima su definisani uslovi koje trebaju ispunjavati ispitači, ali sam način odabira istih nije propisan. Navedeno ističemo iz razloga što se za stručni dio ispita na listama ispitača nalazi veliki broj lica koja se mogu angažovati, kao i da su pojedini ispitači za opći dio ispita odabrani u više komisija, koji nisu srazmerno raspoređeni prema broju prijavljenih kandidata po stručnim oblastima. U obrazloženju se navodi da se kod imenovanja komisija vodi računa o zastupljenosti kliničkih zdravstvenih ustanova, federalnih zdravstvenih zavoda, kao i stručnih uposlenika Ministarstva koji zadovoljavaju kriterije za ispitače. Isto nije propisano aktom niti je dokumentovano da se provodilo u 2018. godini. Ministarstvo je navelo da će u narednom periodu bliže doraditi procedure za polaganje stručnih i specijalističkih ispita;
- Pojašnjenja vezano za sačinjavanje liste lijekova obaveznog zdravstvenog osiguranja FBiH odnose se na pravnu regulativu za izradu iste, a koja je uzeta u obzir prilikom obavljanja revizije. Nabrojane su polazne osnove koje se u skladu sa zakonskim i podzakonskim aktima koriste prilikom revizije liste lijekova. Nije prezentiran akt da je na osnovu istih sačinjena procjena realnih potreba, koje bi se implementirale pri vršenju revizije liste lijekova. Također, Ministarstvo je navelo da će u skladu sa nadležnostima i u saradnji sa svim organima vlasti raditi na unaprjeđenju ove oblasti.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju

Mirsada Janjoš, dipl.oec

Tim za reviziju:

Azra Džeko, dipl.oec - vođa tima

Vildana Hadžović, dipl.oec - član tima

**IV PRILOG
GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI**

Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2018. godinu						
Naziv institucije: Federalno ministarstvo zdravstva						
Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (3-2)	Procenat (3/2x100)	
		U tekućoj godini	U prethodnoj godini			
1	2	3	4	5	6	
I. PRIHODI						
PRIHODI OD POREZA (1+2+3+4+5+6+7+8)	700.000	2.292.319	4.027.682	1.592.319	327	
1. Porez na dobit pojedinca i preduzeća	0	0	0	0		
Porezi na dobit pojedinaca (zaostale uplate poreza)						
Porezi na dobit preduzeća						
Porez na dobit banaka i drugih finansijskih organizacija i društava za osiguranje i reosiguranje imovine i lica, pravnih lica iz oblasti elektroprivrede pošte i telekomunikacija i pravnih lica iz oblasti igara na sreću i ostalih preduzeća						
2. Doprinosi za socijalnu zaštitu	0	0	0	0		
3. Porezi na plaću i radnu snagu	0	0	0	0		
4. Porez na imovinu	0	0	0	0		
5. Domaći porezi na dobra i usluge	0	0	0	0		
6. Porez na dohodak	0	0	0	0		
7. Prihodi od indirektnih poreza	0	0	0	0		
8. Ostali porezi	0	0	0	0		
NEPOREZNI PRIHODI (9+10)	700.000	2.292.319	4.027.682	1.592.319	327	
9. Prihodi od poduzetničkih aktivnosti i imovine i prihodi od pozitivnih kursnih razlika	0	1.711	1.019	1.711		
Prihodi od nefinansijskih javnih preduzeća i finansijskih javnih institucija						
Ostali prihodi od imovine	0	1.711	1.019	1.711		
Kamate i dividende primljene od pozajmica i učešća u kapitalu						
Naknade primljene od pozajmica i učešća u kapitalu						
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika						
Prihodi od privatizacije						
Prihodi po osnovu premije i provizije za izdatu garanciju						
10. Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga, kazne i drugi prihodi	700.000	2.290.608	4.026.663	1.590.608	327	
Administrativne takse	0	17.717	7.952	17.717		
Sudske takse						
Komunalne naknade i takse						
Ostale budžetske naknade i takse						
Naknade i takse po federalnim zakonima i drugim propisima						
Prihodi od pružanja javnih usluga (prih. od vlastitih djelatnosti korisnika budžeta i vlastiti prihodi)	700.000	1.676.707	1.491.545	976.707	240	
Neplanirane uplate –prihodi	0	596.184	2.527.166	596.184		
Novčane kazne						
Drugi tekući prihodi						
PRIMLJENI TRANSFERI I DONACIJE (od 11 do 16)	0	0	0	0	0	
11. Primljeni tekući transferi od inostranih vlada i međunarodnih organizacija						
12. Primljeni tekući transferi od ostalih nivoa vlasti						
13. Primljeni kapitalni transferi od inostranih vlada						
14. Kapitalni transferi od ostalih nivoa vlasti i fondova						
15. Kapitalni transferi iz nevladinih izvora						
16. Donacije						

	II. RASHODI (od 1 do 7)	39.697.818	41.160.335	45.134.343	-248.210	104
1.	Plaće i naknade troškova zaposlenih	1.360.800	1.212.815	1.178.003	-147.985	89
	Bruto plaće i naknade plaća	1.161.800	1.061.575	1.034.452	-100.225	91
	Naknade troškova zaposlenih	199.000	151.240	143.551	-47.760	76
2.	Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	121.989	111.963	108.618	-10.026	92
3.	Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	240.395	1.019.052	874.252	778.657	424
	Putni troškovi	18.000	29.049	28.620	11.049	161
	Izdaci za energiju	14.200	7.659	8.246	-6.541	54
	Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	55.200	48.931	40.775	-6.269	89
	Nabavka materijala i sitnog inventara	34.300	26.773	12.596	-7.527	78
	Izdaci za usluge prevoza i goriva	14.000	13.900	6.674	-100	99
	Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	2.500	1.720	1.264	-780	69
	Izdaci za tekuće održavanje	12.650	10.535	9.613	-2.115	83
	Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	20.300	16.463	12.528	-3.837	81
	Ugovorene i druge posebne usluge	69.245	864.022	753.936	794.777	1.248
4.	Tekući transferi i drugi tekući rashodi	37.974.634	38.816.505	42.973.470	841.871	102
	Tekući transferi drugim nivoima vlasti	37.955.914	37.932.761	40.834.445	-23.153	100
	Tekući transferi pojedincima					
	Tekući transferi neprofitnim organizacijama					
	Subvencije javnim preduzećima					
	Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima					
	Subvencije finansijskim institucijama					
	Tekući transferi u inostranstvo	0	865.024	2.112.314	865.024	
	Drugi tekući rashodi	18.720	18.720	26.711	0	100
5.	Kapitalni transferi	0	0	0	0	0
	Kapitalni transferi drugim nivoima vlasti					
	Kapitalni transferi pojedincima					
	Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
	Kapitalni transferi javnim preduzećima					
	Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
	Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
	Kapitalni transferi u inostranstvo					
6.	Izdaci za kamate	0	0	0	0	0
	Kamate na pozajmice primljene kroz Državu					
	Izdaci za inostrane kamate					
	Kamate na domaće pozajmljivanje					
	Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garancijama					
7.	Tekuća budžetska rezerva					
	TEKUĆI SUFICIT (TEKUĆI DEFICIT) (I-II)	(38.997.818)	(38.868.016)	(41.106.661)	129.802	100
	III. TRANSAKCIJE U STALNIH SREDSTVIMA					
1.	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje stalnih sredstava					
	Primici od prodaje federalnih robnih rezervi					
	Ostali kapitalni primici					
2.	Izdaci za nabavku stalnih sredstava	10.000	14.533	3.828	4.533	145
	Nabavka zemljišta, šuma i višegodišnjih zasada					
	Nabavka građevina					
	Nabavka opreme	10.000	14.533	3.828	4.533	145
	Nabavka ostalih stalnih sredstava					
	Nabavka stalnih sredstava u obliku prava					
	Rekonstrukcija i investiciono održavanje					
	NETO NABAVKA STALNIH SREDSTAVA (2.-1.)	10.000	14.533	3.828	4.533	145

	A. NETO POZAJMLIJIVANJE (NETO ZADUŽIVANJE) = UKUPAN DEFICIT/SUFICIT (Tekući suficit/deficit – Neto nabavka stalnih sredstava)	(39.007.818)	(38.882.549)	(41.110.489)	125.269	100
	IV. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKOJ IMOVINI					
1.	Primici od finansijske imovine	0	0	0	0	
	Primljene otplate od pozajmljivanja drugim nivoima vlasti					
	Primljene otplate od pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama					
	Primljene otplate od pozajmljivanja javnim preduzećima					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama javnih preduzeća					
	Primitak sredstava po osnovu učešća u dionicama privatnih preduzeća i u zajedničkim ulaganjima					
	Primljene otplate od ostalih vidova domaćeg pozajmljivanja					
	Primljene otplate od pozajmljivanja u inostranstvo					
2.	Izdaci za finansijsku imovinu	0	0	0	0	
	Pozajmljivanje drugim nivoima vlasti					
	Pozajmljivanje pojedincima, neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
	Pozajmljivanje javnim preduzećima					
	Izdaci za kupovinu dionica javnih preduzeća					
	Izdaci za kupovinu dionica privatnih preduzeća i učešće u zajedničkim ulaganjima					
	Ostala domaća pozajmljivanja					
	Pozajmljivanje u inostranstvo					
	B. NETO POVEĆANJE (SMANJENJE) FINANSIJSKE IMOVINE (1.-2.)	0	0	0	0	
	V. TRANSAKCIJE U FINANSIJSKIM OBAVEZAMA					
1.	Primici od zaduživanja	0	0	0	0	
	Primici od dugoročnog zaduživanja					
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
	Primici od kratkoročnog zaduživanja					
	Zajmovi primljeni kroz Državu					
	Primici od inostranog zaduživanja					
	Primici od domaćeg zaduživanja					
2.	Izdaci za otplate dugova	0	0	0	0	
	Otplate dugova primljenih kroz Državu					
	Vanjske otplate					
	Otplate domaćeg pozajmljivanja					
	Otplate unutarnjeg duga					
	Otplate duga po izdatim garancijama					
	Otkup duga					
	C. NETO ZADUŽIVANJE (NETO OTPLATE DUGOVA) (1.-2.)	0	0	0	0	
	UKUPAN FINANSIJSKI REZULTAT (A+B+C)	(39.007.818)	(38.882.549)	(41.110.489)	125.269	100

Rukovodstvo je Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta za 2018. godinu odobrilo dana 27.02.2019. godine.

**Ministar
Vjekoslav Mandić**

Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine				
Naziv institucije: Federalno ministarstvo zdravstva				
Opis	31.12.2018.	31.12.2017.	Procenat (2/3)x100	
1	2	3	4	
I AKTIVA				
A. Gotovina, kratkoročna potraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	3.436.228	4.928.037	69,7%	
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	379	781	48,5%	
2.Vrijednosni papiri				
3.Kratkoročna potraživanja	18.580	13.842	134,2%	
4.Kratkoročni plasmani	211.975	211.975	100,0%	
5.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	3.205.294	4.701.439	68,2%	
6.Zalihe materijala i robe				
7.Zalihe sitnog inventara				
8.Kratkoročna razgraničenja	0	0		
B. Stalna sredstva (11+14+17+18)	225.664	316.653	71,3%	
9.Stalna sredstva	2.685.684	2.873.257	93,5%	
10.Ispravka vrijednosti stalnih sredstava	2.460.020	2.556.604	96,2%	
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	225.664	316.653	71,3%	
12.Dugoročni plasmani				
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana				
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)				
15.Vrijednosni papiri				
16.Ispравка vrijednosti vrijednosnih papira				
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)				
18.Dugoročna razgraničenja				
UKUPNO AKTIVA (A+B)	3.661.892	5.244.690	69,8%	
II PASIVA				
C. Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	3.224.253	4.716.062	68,4%	
19.Kratkoročne tekuće obaveze	446.404	2.549.074	17,5%	
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira				
21.Kratkoročni krediti i zajmovi				
22.Obaveze prema zaposlenicima	113.565	112.000	101,4%	
23.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama				
24.Kratkoročna razgraničenja	2.664.284	2.054.988	129,6%	
D. Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)	0	0		
25.Dugoročni krediti i zajmovi				
26.Ostale dugoročne obaveze				
27.Dugoročna razgraničenja				
E. Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	437.639	528.628	82,8%	
28.Izvori stalnih sredstava	225.664	316.653	71,3%	
29.Ostali izvori sredstava				
30.Izvori sredstava rezervi				
31.Neraspoređeni višak prihoda nad rashodima	211.975	211.975	100,0%	
32.Neraspoređeni višak rashoda nad prihodima				
UKUPNO PASIVA (C+D+E)	3.661.892	5.244.690	69,8%	

Na poziciji „Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama“ u skladu sa propisima za budžetske korisnike koji nemaju transakcijske račune iskazuje se razlika Aktive i Pasive.

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2018. godine odobrilo dana 27.02.2019. godine.

**Ministar
Vjekoslav Mandić**